

DOSAR NR. 8367/2/2010

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
CURTEA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 5408

ȘEDINȚA PUBLICĂ DE LA DATA DE 27.09.2011

CURTEA COMPUSĂ DIN :

PREȘEDINTE

HORAȚIU PĂTRAȘCU

GREFIER

MARGA PĂDUREANU

Pe rol soluționarea acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** în contradictoriu cu pârâtul **MELIȚĂ DUMITRU OVIDIU**, având ca obiect „acțiune în constatare”.

La apelul nominal făcut în ședință publică au răspuns, reclamantul reprezentat de consilier juridic [REDACTED] cu delegație la dosar, pârâtul reprezentat de avocat [REDACTED] cu delegație la fila 13 dosar.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință după care, apărătorul pârâtului arată că nu mai susține excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului, și solicită cuvântul pe excepția necompetenței materiale a instanței de contencios administrativ întrucât aceasta nu se poate pronunța pe acte ce țin de comandamente cu caracter militar și cele ce primesc apărare a securității naționale.

Curtea ia act că pârâtul nu mai înțelege să susțină excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului, iar cu privire la excepția necompetenței materiale a instanței de contencios administrativ, față de motivele invocate și în raport de dispozițiile OUG nr. 24/2008, califică aceasta ca fiind o excepție de inadmisibilitate care vizează fondul cauzei.

Reprezentantul reclamantului și apărătorul pârâtului arată că nu mai au alte cereri de formulat și nici probe de administrat, solicitând cuvântul pe fond.

Constatând că nu mai sunt cereri de formulat și nici probe de administrat, Curtea apreciază cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe excepția inadmisibilității acțiunii și pe fond.

Consilierul juridic al reclamantului solicită respingerea excepției inadmisibilității, iar pe fond solicită ca în baza probelor administrate în cauză să se constate calitatea de lucrător al Securității.

Apărătorul pârâtului solicită instanței să verifice dacă pârâtul în calitate sa de șef al Serviciului 4 din cadrul Direcției a III a a desfășurat activități care au suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare la acea dată; activitățile desfășurate de pârât erau prevăzute în constituție, urmărirea se făcea în baza legilor în vigoare, astfel cum se face și astăzi. Solicită să se constate că activitățile desfășurate de pârât n-au fost efectuate în mod abuziv, motiv pentru care solicită respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Curtea reține cauza pentru a se pronunța pe excepția inadmisibilității și pe fond.

CURTEA,

Asupra cauzei civile de față constată că prin cererea înregistrată la această instanță sub numărul 8367/2/2010 reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII a chemat în judecată pe pârâtul MELIȚĂ DUMITRU OVIDIU solicitând să se constate calitatea de lucrător al securității a pârâtului.

În motivarea, în fapt, a cererii reclamanta arată în esență că în cauză sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.2 lit. a din OUG nr.24/2008, pârâtul având calitatea de căpitan și funcția de șef al Serviciului 4 din cadrul Direcției a III-a în perioada 1960-1961, iar acțiunile sale în această calitate au încălcat dreptul la viață privată, dreptul de exprimare și libertatea opiniilor și dreptul la libera circulație.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile OUG nr.24/2008

Pârâtul a depus la dosarul cauzei întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale active a CNSAS și excepția de neconstituționalitate a art.2 lit. a și art.3 din OG nr.24/2008 arătând că aceste dispoziții încalcă prevederile art.15, art.21, art.108 alin.3, art.115 alin.4 Teza a II-a și art.126 din Constituția României și art.6 par.1 din CEDO.

De asemenea, pârâtul a invocat excepția lipsei calității procesuale active, OUG nr.24/2008 transformând CNSAS într-o instanță extrajudiciară, în calitate de procurator public cu competență de a face verificări în arhive și de a stabili vinovați prin note de constatare, de a selecta și produce probe materiale și de a promova acțiuni în justiție și de a se sesiza din oficiu.

Reclamantul a depus la dosarul cauzei Nota de constatare nr. DI/I/1630/24.06.2010 și a solicitat respingerea cererii de sesizare a Curții Constituționale a României, apreciind că nu sunt îndeplinite condițiile cumulative prevăzute de art.29 din Legea nr.47/1992, considerând că pe fond excepția este neîntemeiată.

De asemenea, reclamantul a depus la dosarul cauzei și Note de ședință, la data de 07.06.2011, prin care a făcut apărări cu privire la excepția lipsei calității procesuale active și a lipsei de interes.

Pârâtul a depus la dosarul cauzei la data de 01.06.2011 o Notă prin care aduce argumente pe fond împotriva celor reținute în Nota de constatare, arătând în esență că este neîntemeiată susținerea că ar fi încălcat drepturi și libertăți fundamentale ale omului întrucât a executat obligațiile de serviciu, verificarea și urmărirea legionarilor nu a fost o inițiativă a sistemului comunist, persoana urmărită nu a avut de suferit.

Activitatea organelor de securitate nu poate fi concepută fără agentură. Reclamantul susține că a lucrat la Serviciul Culte-Secte ceva mai mult de un an de zile, acceptând de frică postul deși nu avea experiență în domeniu, încercând să se ocupe de problemele religioase în interesul țării, după cum reclamantul arată pe larg în exemplele descrise.

Prin încheierea din data de 07.06.2011, Curtea a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale a României formulată de pârât și în temeiul art. 29 alin. 1 și 3 din Legea nr. 47/1992, republicată, a dispus sesizarea a Curții Constituționale a României cu privire la soluționarea excepției de neconstituționalitate a art.2 lit. a și art.3 din OG nr.24/2008.

Exprimându-și opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată, conform art. 29 alin. 4 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea a apreciat că prin art.2 lit. a și art.3 din OUG nr.24/2008 nu se încalcă prevederile art.15, privind neretroactivitatea legii, întrucât actul normativ în cauză se aplică pentru viitor, momentul la care se constată calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități fiind la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.

Faptul că instanța face analiza unor fapte derulate în trecut nu înseamnă că legea s-ar aplica retroactiv.

De asemenea legea nu contravine art.21 din Constituția României, privind accesul liber la justiție și nici art.126 din Constituția României

CNSAS nefiind un organ judiciar, ci ca și autoritate publică, sesizează, Curtea de Apel în vederea stabilirii de către această instanță dacă aceasta se încadrează sau nu în prevederile legale care definesc lucrătorul securității.

Notele de constatare întocmite de CNSAS nu încalcă principiile invocate întrucât nu sunt decât niște acte întocmite, care fie pot conduce la acțiunea în justiție, fie pot conduce la eliberarea adeverinței din care rezultă că persoana respectivă nu a avut calitatea de lucrător, care este act administrativ și poate fi contestată de orice persoană interesată, ce se consideră vătămată în drepturile și interesele sale legitime, în fața instanței de contencios administrativ, unde beneficiază de toate garanțiile procesuale.

Instanțele de judecată sesizate, urmare a aprobării Notei de constatare analizează cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, CNSAS având obligația, în calitate de reclamant să facă dovada susținerilor sale, iar pârâtul să facă toate apărările care crede de cuviință și să administreze orice probă utilă, concludentă și pertinentă, pentru a dovedi netemeinicia cererii de chemare în judecată.

În sfârșit, Curtea a reținut că dispozițiile defăimate a fi neconstituționale nu încalcă nici art.108 alin.3 și art.115 alin.4 Teza II din Constituție, față de expunerile de motive și procedura de adoptare a acestui act normativ.

În ședința publică din data de 27.09.2011 Curtea a luat act că pârâtul nu mai înțelege să susțină excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului, iar cu privire la excepția necompetenței materiale a instanței de contencios administrativ, față de motivele invocate și în raport de dispozițiile OUG nr. 24/2008, a calificat această excepție ca fiind o excepție de inadmisibilitate.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea apreciază acțiunea ca fiind întemeiată urmând a fi admisă ca atare, pentru următoarele considerente:

Potrivit art.2 lit. a din OUG nr.24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, *prin lucrător al Securității se înțelege orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.*

Așadar, prima condiție ce trebuie îndeplinită pentru a se constata că o persoană a avut calitatea de lucrător al Securității este aceea ca *această persoană să fi avut calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al Miliției cu atribuții pe linie de Securitate, inclusiv ofițer acoperit în*

perioada 1945 - 1989, iar a doua condiție vizează activitatea desfășurată, în sensul că, în perioada 1945 - 1989, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

Toate aceste condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ, în speța de față, pârâțul, a avut **gradul de căpitan și funcția de șef al Serviciului 4 din cadrul Direcției a III-a în perioada 1960-1961.**

În ceea ce privește cea de a doua condiție, aceea ca, în perioada 1945 - 1989, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, Curtea reține că la dosarul cauzei se află mai multe înscrisuri din care rezultă că pârâțul, în calitate de ofițer șef al Serviciului 4 din Direcția a III-a, a procedat la recrutarea numitului _____, în scopul urmăririi unor elemente suspecte de activitatea dușmănoasă existente în rândul studenților magistranzi de la Institutul Teologic București, așa cum sunt _____, viu de vechi politician, cunoscut cu atitudini suspecte, _____, fiu de legionar, _____, fost legionar și alții.

Din Referatul cu propuneri de recrutare din data de 01.12.1961 respectiv Raportul privind efectuarea recrutării din 06.12.1961, rezultă că reclamantul împreună cu ceilalți ofițeri de securitate din cadrul Serviciului a efectuat investigații cu privire la această persoană, ce vizau atitudinea la facultate, calificativele, comportamentul, anturajul, calitățile fizice și intelectuale, atitudinea față de regimul politic, propunându-se măsuri pentru șantajarea acestuia, cu un incident legat de un scandal la care a fost implicat la Cinematograful Patria și cu faptul că practică unele distracții extravagante, care ar fi condus la eliminarea de la Institut, precum și cu faptul că nu a declarat activitatea politică a tatălui său, pentru a se putea menține la teologie.

Din raportul privind efectuarea recrutării rezultă că într-adevăr ofițerii de securitate au folosit acest șantaj pentru a-l determina pe student să accepte colaborarea, acesta acceptând colaborarea, dând și unele detalii despre cercul său de prieteni, cu care practica distracții extravagante.

De asemenea, la dosarul cauzei se află mai multe înscrisuri din care rezultă că pârâțul, în calitate de șef al Serviciului 4 din Direcția a III-a, a procedat la urmărirea informativă a numitului _____, supravegheat în dosar de urmărire informativă începând cu data de 13.05.1960, întrucât s-a înscris în organizația legionară în anul 1933, ca membru al cuibului „Vlad Țepeș”, care era condus de fratele său _____.

În Hotărârea de deschidere a dosarului de verificare, din Planul de măsuri, măsurile luate pe Notele informative și adresele întocmite și semnate de către pârât, în calitate de șef al Serviciului 4 din Direcția a III-a. rezultă că

au fost efectuate investigații cu privire la această persoană, ce vizau în mod amănunțit acțiunile sale începând cu anul 1933, când s-a înscris în organizația legionară, legăturile cu anumite persoane care făceau parte din același grup, manifestările față de regimul comunist, activitățile în care a fost implicat în cadrul Institutului Teologic și ca diacon la Patriarhie în legătură cu susținerea activității legionare și cu colaborarea cu diverși studenți și preoți legionari.

Pârâtul a stabilit sarcini ofițerilor din cadrul serviciului, în sensul stabilirii activității legionare prezente pe care o desfășoară [REDACTED], sub masca religiei, precum și a manifestărilor sale dușmănoase, stabilirea legăturilor lui dușmănoase, a anturajului pe care îl are, natura și caracterul acestor legături, mijloacele pe care le folosește în strângerea și acordarea de ajutor legionar unor familii de legionari care sunt arestați, documentarea activității lui dușmănoase, prin strângerea de probe justițiabile sau pentru demascarea publică.

În scopul realizării acestor sarcini pârâtul a dispus măsuri pentru dirijarea agenților pe lângă obiectiv pentru a-i câștiga încrederea, verificarea unor persoane din imediata apropiere a lui [REDACTED], identificarea și verificarea consiliului parohial, anchetarea lui [REDACTED], despre activitatea și relațiile lor din perioada cât au fost împreună, anchetarea lui [REDACTED], din închisoarea Aiud, pentru a se stabili care a fost contribuția lui [REDACTED] la grupul legionar de la biserica „Delea Veche” și care erau relațiile lor.

OUG nr.24/2008 nu-și propune să antreneze răspunderea penală pentru fapte săvârșite anterior, ci în scopul stabilirii adevărului istoric despre regimul comunist și de deconspirare a persoanelor prin consemnare publică a activității acestora, reglementează procedura prin care se constată că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități.

Potrivit preambulului, în perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, puterea comunistă a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.

Legea nu antrenează răspunderi pentru fapte săvârșite în trecut, însă oferă posibilitatea de a constata că anumite persoane au avut calitatea de lucrător sau colaborator al fostei Securități, pentru ca persoana care a fost urmărită să poată cere identificarea acelor persoane și cu această ocazie să se constate calitatea sa de persoană urmărită, pentru a se putea verifica dacă

anumite persoane care candidează pentru funcții de demnitate publică sau alte funcții publice au fost sau nu lucrători sau colaboratori și pentru activitatea de documentare de stabilire a adevărului istoric.

Prin urmare, excepția de inadmisibilitate este neîntemeiată.

Pârâtul a arătat în esență că este neîntemeiată susținerea că ar fi încălcat drepturi și libertăți fundamentale ale omului întrucât a executat obligațiile de serviciu, verificarea și urmărirea legionarilor nu a fost o inițiativă a sistemului comunist, persoana urmărită nu a avut de suferit.

Împrejurarea că pârâtul a respectat obligațiile de serviciu nu prezintă relevanță din punct de vedere al cauzei de față, întrucât scopul OUG nr.24/2008 este de deconspirare a persoanelor, prin consemnare publică a activității acestora, iar nu stabilirea răspunderii juridice. Astfel ceea ce are relevanță sunt acțiunile pe care persoana respectivă le-a întreprins efectiv, indiferent dacă respectau sau nu atribuțiile de serviciu, precum și ordinele și regulamentele de la acea vreme.

Este adevărat că verificarea și urmărirea legionarilor nu a fost o inițiativă a sistemului comunist, însă toate actele de urmărire informativă, atât în ceea ce privește stabilirii activității legionare prezente pe care o desfășura [REDACTAT], cât și în scopul recrutării numitului [REDACTAT], aveau în principal ca scop caracterul dușmănos al acestei activități legionare față de regimul politic de la acea vreme.

Din actele depuse rezultă foarte clar că recrutarea s-a făcut în scopul urmăririi unor elemente suspecte *de activitatea dușmănoasă* existente în rândul studenților magistranzi de la Institutul Teologic București, respectiv urmărirea informativă a numitului [REDACTAT] în sensul stabilirii activității legionare prezente pe care o desfășoară sub masca religiei, precum și a *manifestărilor sale dușmănoase și stabilirea legăturilor lui dușmănoase*.

De altfel, în Hotărârea de închidere a dosarului, deși rezultă că obiectivul, deși este în legătură că elemente legionare, nu are o activitate dușmănoasă la adresa regimului, din consemnările din Notele informative ale agenților rezultând că obiectivul nu i-a vorbit nimic dușmănos la adresa regimului.

Așadar, faptul că persoana urmărită nu a avut de suferit este consecința faptului că s-a stabilit urmare a desfășurării activității de urmărire informativă, prin punerea în aplicare a sarcinilor și măsurilor stabilite, că obiectivul nu desfășura activitate dușmănoasă la adresa regimului comunist, în caz contrar, probabil urmau să fie luate anumite sancțiuni de avertizare și sancționare a persoanei urmărite.

Însă din punct de vedere al cauzei de față, interesează acțiunile întreprinse efectiv de către pârât în calitate de ofițer de securitate, or din

acest punct de vedere acțiunile întreprinse, atât în activitatea de recrutare a numitului [REDACTED], cât și de urmărire informativă a numitului [REDACTED], au încălcat dreptul la viață privată, dreptul de exprimare și libertatea opiniilor și dreptul la libera circulație a persoanelor urmărite.

Modul în care reclamantul a fost determinat să lucreze la Serviciul Culte-Secte nu prezintă relevanță, esențial fiind că el a desfășurat activitate de urmărire informativă ca Șef al Serviciului 4 din Direcția a III-a, în perioada 1960 și 1961, așa cum se reține în Nota de constatare, iar modul de abordare ale problemele religioase ale țării, după cum reclamantul arată pe larg în exemplele descrise, deși, pozitive ca finalitate, nu pot fi reținute, în sensul în care Curtea să constate o altă situație de fapt, respectiv că pârâtul, în calitate de ofițer de securitate în perioada reținută, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, așa cum s-a arătat.

Nota de constatare DI/I/1630/24.06.2010 a fost întocmită de CNSAS, având în vedere prevederile art.1 alin. 7 din OUG nr.24/2008 și calitatea pârâtului de angajat al fostei Securități, și urmare a aprobării acesteia de către Colegiul CNSAS, potrivit art.8 alin.1 din Ordonanță, s-a dispus Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității, în condițiile art.11 alin.1.

Prin urmare, instanța de judecată sesizată, urmare a aprobării Notei de constatare, analizând cererea în raport de ansamblul probator administrat în cauză, apreciază că CNSAS, în calitate de reclamant a făcut dovada susținerilor sale, astfel încât urmează să constate calitatea pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:**

Respinge excepția inadmisibilității.

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul **MELIȚĂ DUMITRU OVIDIU** domiciliul ales la [REDACTED]

din București

Sector 4.

Constată că pârâtul a avut calitatea de lucrător al Securității.
Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare.

**PREȘEDINTE,
HORAȚIU PĂTRAȘCU**

**GREFIER,
MARGA PĂDUREANU**

Red. H.P
Dact. H.P/4ex

CONFORM CU ORIGINALUL

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în posesia
acestei instanțe Nr. 8367/2/2010
se legalizează de noi.

GREȘIER ȘEF,

*după nr. ref. deo. 4778 / din 11.2012
de. 8367 / 2 / 2010 ieaf*